

Södra Dalarnas distrikt
Yngve Perjons
Millavägen 20, 793 35 Leksand
yngve.perjons@skogsstyrelsen.se
Tfn 0247-792086

Datum
2010-07-02

Diariernr
2010-4279

Er referens
Tor Hagman

Mondo arkitekter
Fyrverkarbacken 21
112 60 Stockholm

Skötselplan över strandnära område mot Siljan ingående i detaljplanen "Södra Tällberg"

Skötselplanen omfattar området från Siljan och ett hundra meter in på land. Fastigheter som berörs är Tällberg 29:33, 11:12 och 25:7. Området framgår av bifogad karta och är klassad som naturmark i detaljplanen över Södra Tällberg. Detaljplanen gäller över ett tänkt bostadsområde.

Bakgrund:

Bakgrunden till utbyggnaden är att de centrala delarna av Tällberg är i stort sett färdigbyggda samtidigt som det finns önskemål om ett ökat utbud av varierade boendeformer och nytillskott av boende som kan bidra till en förnygring och ett fortsatt välmående Tällberg.

Fältbesök:

Vid fältbesök den 11 juni kunde vi konstatera att skogen består av gallringsskogar och röjningsskogar. Åldern på skogen varierar mellan 5 – ca 45 år. Närmast Siljan har vid tidigare avverkningar, lämnats en kantzon, som har en varierande bredd på 5 – ca 30 meter. Kantzonen består av tallskog i varierande ålder, med ett inslag av enstaka granar.

Det löper en stig utmed Siljan som är frekvent använd av vandrande människor. Avståndet från stigen ner till Siljan varierar. Stigens närhet till Siljan och kantzonen ger ett mycket högt socialt värde.

Den låga åldern på skogen gör att det inte finns några direkta naturvärden att beakta. Några få evighetsträd är lämnade i samband med tidigare avverkningar.

Det finns även registrerade fornlämningar på området, Dalarnas museum har märkt ut dessa i fält. Dessa fornlämningar skall lyftas fram för att belysa hur vi människor har jobbat och verkat i dessa trakter tidigare.

Målsättning:

Detaljplaneområdet innebär en samlad utbyggnad och naturlig utvidgning av Tällberg söderut och området ska upplevas som en del i den kulturbygd som skapats under lång tid. Alla de värden som gör byn unik såsom kulturlandskap, naturmiljö och utsikt mot Siljan ska även finnas i det nya området. Det ska vara möjligt att avläsa gränsen mellan byn och omkringliggande skogar.

Planläggningen syftar till att återskapa upplevelsen av ett öppet och lättillgängligt landskap där marken enligt tradition har hävdats av människan med hänsyn till natur- och kulturmiljö.

Kantzonen mot vattnet behöver öppnas upp och ges en genomsläpplighet. För att tillgodose de olika önskemål som finns om kulturlandskap, naturlandskap och boendekvalitet görs detta lämpligast genom att grupper av framförallt högresta tallar samt solitära enar och rönnar sparas. Däremellan öppnas på kortare sträckor för utsikten mot sjön genom att skymmande träd tas bort. Dessa öppningar gör det möjligt att både behålla karaktären och förstärka den och öppna för nya upplevelser och variation som mera liknar det sätt som man gjorde förr för att t.ex. öppna för att betesdjur skulle kunna komma ner till vattnet.

För att nå den ovan beskrivna karaktär som utgör slutmål då området om ett antal år är färdigetablerat bör den skogliga hanteringen ske i flera steg.

1. För att etablera området i människors medvetande och göra marken tillgänglig för eventuella tomtköpare görs en första utglesning. Se nedan.

I steg 1. görs en utglesning av strandzonens trädskikt och röjning av buskskiktet för att visa att marken sköts om och att området är en del av byn. Möjliga tomtköpare ser också vattnet vilket är en av områdets attraktioner. Utglesningen är dock inte större än att en eventuell återgång till orörd skog skulle ske på relativt kort tid (inspirationsbild ovan ifrån närliggande plats).

2. Området byggs ut i etapper vilket bör styra den fortsatta skogliga hanteringen. Efter hand som bebyggelse uppförs öppnas vissa delar av strandzonen ytterligare för att öka upplevelsen av hävdad mark som ingår i byn, och för att ge goda utsiktsförhållanden för de boende. Grupper med träd kommer att sparas för att ge variation. Skogsstyrelsen kommer att i samråd med exploatören fastställa var trädgrupper bör sparas och var det är möjligt att ha en öppen karaktär.

Steg2. I takt med att bebyggelsen etableras ökar karaktären av öppenhet och goda utsiktsförhållanden skapas (inspirationsbilder ovan ifrån närliggande platser).

3. När området är etablerat överlämnas det successivt till gemensamhetsanläggning för fortsatta åtgärder och skötsel som bevarar karaktären, men måste först ordnas av exploatörerna. Berörs de hundra metrarna ner mot Siljan, tas en kontakt med Skogsstyrelsen.

Gångstråk:

En annan viktig aspekt på Tällbergskaraktären är allmänhetens möjlighet att nyttja attraktiva gångstråk och promenadstigar genom kulturlandskapet. Det skall vara lätt att vistas och njuta av kultur och natur i Tällbergs by och promenadstråken bör kännetecknas av variation och mångfald. En långsiktig tanke finns hos Leksands kommun att binda samman Röda leden med andra promenadstråk in till Leksands tätort. Inom planområdet kommer i samband med exploateringen förbättringsåtgärder att göras på Röda leden vad gäller framkomlighet och attraktion för att ytterligare öka attraktionen. Området var tidigare vägen till Tällbergs kyrkbåtar som låg vid stranden och man gick då längs vattnet till Båthusgattu för att sedan ta båten till kyrkan.

Den skogliga hanteringen av strandzonen som beskrivs ovan kommer att ge de promenerande andra intryck än idag men attraktionen består. Upplevelsen blir att man efter att ha gått genom skog söder om planområdet sedan kommer in i byn, in i ett ljusare parti, vilket bidrar till variation. I kantzonen kommer stor hänsyn tas till unika träd samt stenhällar och stenblock som framhävs som allmän attraktion.

Med vänlig hälsning

Yngve Perjons
Skogskonsulent

Bilaga
1 Karta

Kopia till
Åsa Rydell, Leksands kommun

